

Návrh

Zoznam študijných odborov a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce a Zoznam študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce (účinnosť od 1. 9. 2020)

1. Úvod

Zoznam študijných odborov a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce a Zoznam študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu boli vytvorené v súlade s ustanovením § 29 ods. 2 zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 209/2018 Z. z. (ďalej len „zákon č. 61/2015 Z. z.“), podľa ktorého ministerstvo školstva v spolupráci s inštitúciami podľa § 28 ods. 2 vypracúva najmenej raz za tri roky v členení podľa jednotlivých samosprávnych krajov

- a) zoznam študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce,
- b) zoznam študijných odborov a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce (ďalej len „zoznamy“).

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „ministerstvo“) pri tvorbe zoznamov postupovalo podľa Smernice č. 55/2019 o postupe pri tvorbe zoznamov študijných odborov a učebných odborov, ktorú prerokovalo so zástupcami Ministerstva práce sociálnych vecí a rodiny SR, samosprávnych krajov, Rady zamestnávateľov pre systém duálneho vzdelávania ako aj Štátneho inštitútu odborného vzdelávania na pracovných rokovaníach 24. septembra 2019 a 19. novembra 2019 v Bratislave.

Vzhľadom na skutočnosť, že zámerom určovania zoznamov je zosúlad'ovanie odborného vzdelávania a prípravy s potrebami trhu práce a motivácia žiakov základných škôl vyberať si odbory vzdelávania perspektívne z hľadiska regionálnych potrieb trhu práce, nie sú predmetom určovania učebné odbory, ktorých absolvovaním žiak získa nižšie stredné odborné vzdelanie, študijné odbory nadstavbového štúdia a študijné odbory pomaturitného štúdia. Predmetom určovania zoznamov nie sú ani študijné odbory alebo učebné odbory v experimentálnom overovaní, ktorých cieľom je najmä overovanie obsahu vzdelávania.

Navrhovaná účinnosť zoznamov je 1. 9.2020 a v súlade s čl. 4 ods. 1 smernice č. 55/2019 o postupe pri tvorbe zoznamov študijných odborov a učebných odborov nevzťahujú sa na ročníky žiakov, ktorí začali štúdium pred 1. septembrom 2020. Zoznam študijných odborov a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce a zoznam študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce vydané do 31. decembra 2019 zostávajú zachované pre ročníky žiakov, ktorí začali štúdium pred 1. septembrom 2020.

Zdroje údajov

Pri tvorbe boli brané do úvahy zdroje údajov, ktoré boli relevantné pre zaradenie študijného odboru alebo učebného odboru do príslušného zoznamu. Medzi tieto údaje patria:

- ✓ absolventská miera nezamestnanosti v príslušnom študijnom odbore alebo učebnom odbore v príslušnom samosprávnom kraji za marec až jún 2019,
- ✓ prognózovaný počet absolventov v príslušnom študijnom alebo učebnom odbore, v príslušnom samosprávnom kraji v roku, v ktorom majú ukončiť štúdium žiaci začínajúci štúdiom v školskom roku, od ktorého sa určujú zoznamy,
- ✓ dodatočná potreba zamestnancov v príslušnom študijnom alebo učebnom odbore v príslušnom samosprávnom kraji pre kalendárny rok, v ktorom majú ukončiť štúdium žiaci začínajúci štúdiom v školskom roku, od ktorého sa určujú zoznamy,
- ✓ odvetvové koncepcie odborného vzdelávania a prípravy žiakov na výkon povolania a odborných činností,
- ✓ regionálne stratégie výchovy a vzdelávania v stredných školách,
- ✓ študijné a učebné odbory, pre ktoré je k 1. 1. 2020 v rámci príslušného samosprávneho kraja overená spôsobilosť poskytovať praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania,
- ✓ študijné a učebné odbory, v rámci ktorých majú stredné školy v príslušnom samosprávnom kraji k 1. 1. 2020 uzatvorenú zmluvu o duálnom vzdelávaní,
- ✓ počet žiakov v príslušnom samosprávnom kraji k 15. 9. 2019 v príslušnom študijnom odbore alebo učebnom odbore.

2. Postup pri tvorbe zoznamov

Na Zoznam študijných odborov a učebných odborov, ktoré sú v rámci samosprávneho kraja nad rozsah potrieb trhu práce sa zaraďuje odbor, ktorý patrí v príslušnom samosprávnom kraji medzi 10 % študijných alebo učebných odborov s najvyššou priemernou absolventskou mierou nezamestnanosti a zároveň patrí medzi 20% študijných alebo učebných odborov s najnižším pomerným rozdielom medzi dodatočnou potrebou zamestnancov a prognózovaným počtom absolventov.

Súčasne musia pre týmto spôsobom identifikovaný študijný alebo učebný odbor platiť nasledujúce podmienky:

- a) zo žiadnej odvetvovej koncepcia odborného vzdelávania a prípravy žiakov na výkon povolania a odborných činností nevyplýva potreba odborného vzdelávania a prípravy,
- b) z príslušnej regionálnej stratégie výchovy a vzdelávania v stredných školách nevyplýva potreba odborného vzdelávania a prípravy,
- c) k 1. januáru 2020 nie je v rámci príslušného samosprávneho kraja overená spôsobilosť zamestnávateľa poskytovať praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania alebo v rámci príslušného samosprávneho kraja nie je stredná škola, ktorá má uzatvorenú zmluvu o duálnom vzdelávaní,
- d) k 15. septembru 2019 sa pripravuje v rámci príslušného samosprávneho kraja viac ako 15 žiakov.

V prípade, že študijný alebo učebný odbor patrí v rámci samosprávneho kraja medzi 10 % študijných alebo učebných odborov s najnižšou priemernou absolventskou mierou

nezamestnanosti a zároveň patrí medzi 30 % študijných alebo učebných odborov s najvyšším pomerným rozdielom medzi dodatočnou potrebou zamestnancov a prognózovaným počtom absolventov zaraďuje sa v rámci príslušného samosprávneho kraja do Zoznamu študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce. Súčasne musí pre takto určený odbor vzdelávania platiť podmienka, že má dodatočnú potrebu v samosprávnom kraji vyššiu ako 10 zamestnancov.

3. Využitie zoznamov

Zoznam študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce a Zoznam študijných odborov a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce budú mať v praxi nasledovné uplatnenie

- a) študijné a učebné odbory zaradené v oboch zoznamoch budú v nadväznosti na § 4 ods. 15 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 630/2008 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti rozpisu finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu pre školy a školské zariadenia v znení neskorších predpisov počas doby zaradenia zohľadňované pri rozpise finančných prostriedkov v rámci normatívneho financovania na žiaka prvého ročníka strednej odbornej školy a jeho nasledujúcich ročníkov; normatív na žiaka prvého ročníka strednej školy a jeho nasledujúcich ročníkov vzdelávajúceho sa v študijnom odbore alebo v učebnom odbore zaradenom v zozname študijných odborov a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce je 90 % normatívu na žiaka príslušnej kategórie školy počas doby zaradenia študijného odboru alebo učebného odboru v tomto zozname, v zozname študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce je 110 % normatívu na žiaka príslušnej kategórie školy;
- b) zaradenie študijného odboru alebo učebného odboru do zoznamu študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce predstavuje jeden z osobitných prípadov, keď zriaďovateľ strednej školy môže za podmienok § 33 ods. 8 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov určiť aj menší počet žiakov v triede (9 žiakov v dennej forme štúdia, 5 žiakov v externej forme štúdia), ak nie je možné zriadiť spoločnú triedu pre niekoľko príbuzných študijných odborov alebo spoločnú triedu pre niekoľko príbuzných učebných odborov,
- c) podľa § 27 ods. 3 zákona č. 61/2015 Z. z. sa žiakovi, ktorý sa pripravuje na povolanie, skupinu povolání alebo odborných činností v študijnom odbore alebo učebnom odbore zaradenom do zoznamu študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce poskytuje motivačné štipendium z prostriedkov štátneho rozpočtu,
- d) podľa § 31 ods. 6 zákona č. 61/2015 Z. z. vo vzťahu k študijnému alebo učebnému odboru s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce je možné podať žiadosť o preskúmanie určenia počtu žiakov prvého ročníka stredných škôl.

4. Zoznam študijných odborov a učebných odborov, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce

Trnavský samosprávny kraj	
6355 M	služby v cestovnom ruchu
Trenčiansky samosprávny kraj	
5370 M	masér
Žilinský samosprávny kraj	
5370 M	masér
Banskobystrický samosprávny kraj	
6362 M	kozmetička a vizážistka

5. Zoznam študijných odborov a učebných odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce

Bratislavský samosprávny kraj	
2464 H	strojný mechanik
2847 M	technológia kozmetiky a chemických liečiv
2955 H	mäsiar, lahôdkar
2964 H	cukrár
6442 K	obchodný pracovník
7237 M	informačné systémy a služby
7661 M	sociálno-výchovný pracovník
8604 M	grafický dizajn
Trnavský samosprávny kraj	
2423 H	nástrojár
2426 K	programátor obrábacích a zväracích strojov a zariadení
2433 H	obrábač kovov
2840 M	biotechnológia a farmakológia
3675 H	maliar
3739 M	elektrotechnika v doprave a telekomunikáciách
3760 M	prevádzka a ekonomika dopravy
4524 H	agromechanizátor, opravár
5371 H	sanitár
Trenčiansky samosprávny kraj	
2738 H 01	operátor sklárskej výroby - výroba dutého a lisovaného skla
2859 K	operátor gumárskej a plastikárskej výroby
2954 H	mäsiar
3658 K	mechanik stavebnoinštalačných zariadení
3661 H	murár
3678 H	inštalatér
7646 M	vychovávateľsko-opatrovateľská činnosť
7649 M	učiteľstvo pre materské školy a vychovávateľstvo

Nitriansky samosprávny kraj	
3152 H 02	krajčír - dámske odevy
3341 K	operátor drevárskej a nábytkárskej výroby
3692 M	geodézia, kartografia a kataster
3968 M	logistika
4524 H	agromechanizátor, opravár
Žilinský samosprávny kraj	
2412 K	mechanik číslicovo riadených strojov
2466 H 02	mechanik opravár - stroje a zariadenia
2488 H	mechanik špecialista automobilovej výroby
2841 M	technológia ochrany a tvorby životného prostredia
2955 H	mäsiar, lahôdkar
3692 M	geodézia, kartografia a kataster
4243 M	mechanizácia pôdohospodárstva
4524 H	agromechanizátor, opravár
6460 H	predavač
8606 M	fotografický dizajn
Banskobystrický samosprávny kraj	
2262 K	hutník operátor
2423 H	nástrojár
2430 H	operátor strojárkej výroby
2487 H 03	autoopravár - karosár
2683 H 11	elektromechanik – silnopráúdová technika
2955 H	mäsiar, lahôdkar
2978 H	cukrár pekár
Prešovský samosprávny kraj	
2954 H	mäsiar
5371 H	sanitár
Košický samosprávny kraj	
2262 K	hutník operátor
2487 H 04	autoopravár - lakovník
2955 H	mäsiar, lahôdkar
5308 M	zdravotnícky laborant